

งานมหกรรมคุณภาพ (QUALITY CONFERENCE) ครั้งที่ 31

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

วันศุกร์ที่ 30 สิงหาคม 2567

บูรณาการกระบวนการทำงานด้วยมิติคุณภาพ
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน...สู่การเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม

โครงการพัฒนาการให้ความรู้ผู้ป่วยและครอบครัวที่ได้รับยาเคมีบำบัดครั้งแรก

นางเยาวรัตน์ จันทราภรณ์, น.ส.วรรลา เพชรเรือนทอง, น.ส. สุพรรณิ ศรีสงวน

หน่วยบำบัดระยะสั้นและเคมีบำบัด 2 งานการพยาบาลสนับสนุนการรักษา ฝ่ายการพยาบาล

ที่มาและเหตุผล

หน่วยบำบัดระยะสั้นและเคมีบำบัด 2 ให้บริการยาเคมีบำบัดแบบผู้ป่วยนอก ผู้ได้รับยาเคมีบำบัดจะเกิดอาการข้างเคียงจากยารุนแรงแตกต่างกันและมักเกิดหลังจากได้รับยา 3-14 วัน ซึ่งเป็นเวลาที่ผู้ป่วยพักฟื้นอยู่ที่บ้าน เดิมพยาบาลมีการให้ความรู้คำแนะนำในการปฏิบัติตัว แก่ผู้ป่วยเพื่อให้สามารถดูแลตนเองที่บ้านได้ แต่พบปัญหาผู้ป่วยบางรายจัดการกับอาการข้างเคียงจากยาเคมีบำบัดไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดอาการข้างเคียงที่รุนแรงมากขึ้น ต้องนอนรักษาตัวในโรงพยาบาล จากการทบทวนปัญหาพบว่า ผู้ป่วยจำวิธีการดูแลตนเองได้ไม่หมด เนื้อหาที่สอนมีมาก อีกทั้งพยาบาลที่ให้ความรู้มีหลายคน สอนไม่เหมือนกัน จึงได้พัฒนาปรับปรุงกระบวนการให้ความรู้ผู้ป่วยและครอบครัวใหม่ โดยผลิตสื่อการสอนที่เข้าใจง่าย กระชับ เห็นภาพเป็นรูปธรรม จัดให้มี Nurse case manager ทำหน้าที่สอน ติดตามอาการที่บ้านและให้คำปรึกษาตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อหวังให้ผู้ป่วยสามารถจัดการกับอาการข้างเคียงได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนที่เป็นอันตรายรุนแรง และผู้ป่วยเกิดความพึงพอใจ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาสื่อการสอนที่ทำให้ผู้ป่วยดูแลตนเองที่บ้านได้อย่างถูกต้อง
2. เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการสอนและคำแนะนำที่ถูกต้องและเป็นแนวทางเดียวกัน

ลักษณะโครงการ

ก่อนปรับปรุง → ปรับปรุงครั้งที่ 1 → ปรับปรุงครั้งที่ 2 → ปรับปรุงครั้งที่ 3 → ปรับปรุงครั้งที่ 4

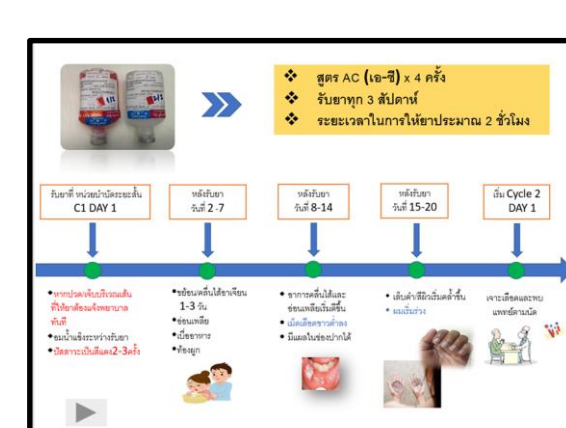
• พยาบาลเจ้าของไข้ให้คำแนะนำข้างเตียง
• แจกคู่มือการปฏิบัติตัวให้ไปอ่านทบทวนที่บ้าน

• รวบรวมอาการข้างเคียงที่สำคัญเหลือ 1 หน้า One page เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น
• ใส่การประเมินความรุนแรงของอาการแบบง่ายใน One page เรียกว่า Oncology Triag Tool ให้ผู้ป่วยเป็นเครื่องมือในการประเมินและจัดการตามความรุนแรง

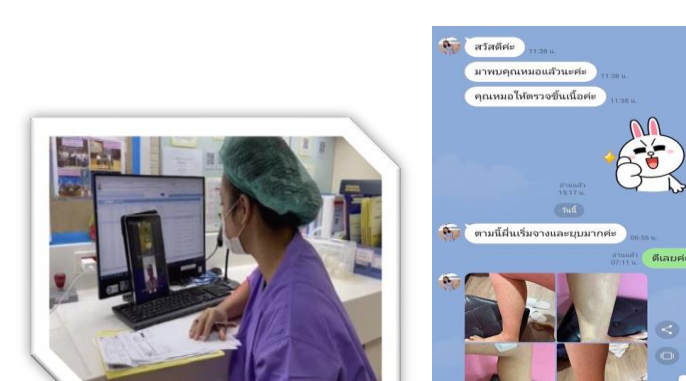
• จัด NCM ที่มีประสบการณ์ในการสอน ทำหน้าที่ให้ความรู้ผู้ป่วยและครอบครัว
• มีห้องให้คำปรึกษาที่เป็นส่วนตัวเพื่อลดเสียงรบกวน
• จัดทำชุด Chemo kit ประกอบด้วยคู่มือ Oncology Triag Tool ปรอตเวดไข้และเบอร์โทรศัพท์ปรึกษาพยาบาล 24 ชั่วโมง

• จัดทำสื่อการสอนแบบ Clinical patient journey ตามสูตรยาเคมีบำบัดที่ผู้ป่วยแต่ละคนได้รับประกอบการให้คำแนะนำเพื่อให้เห็นภาพการเกิดอาการข้างเคียงแต่ละช่วงเวลาเป็นรูปธรรมมากขึ้น

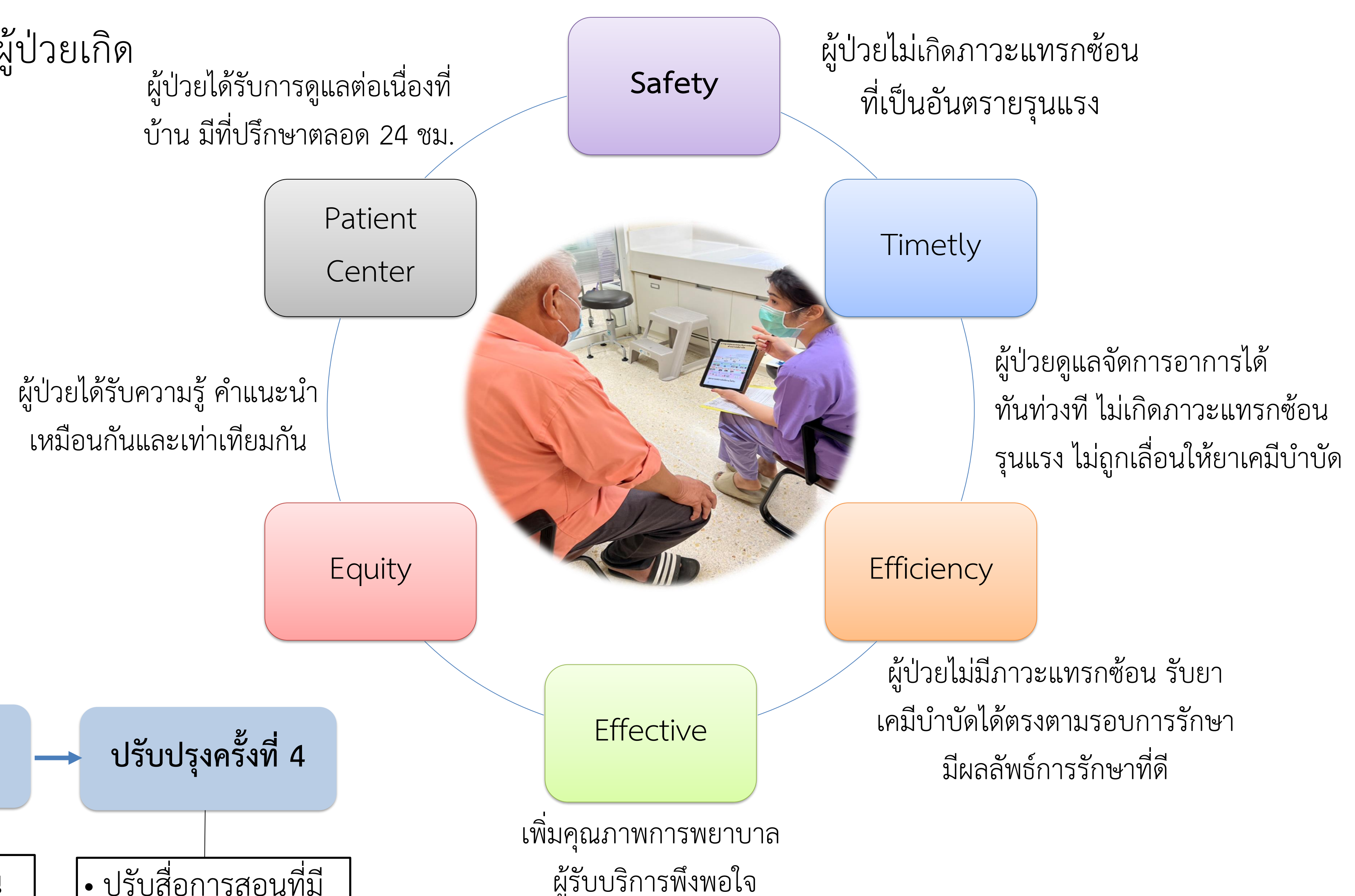
• ปรับสื่อการสอนที่มีจัดทำเป็น QR code ใส่ในใบ Oncology Triag Tool เพื่อให้เข้าถึงข้อมูลการปฏิบัติตัวได้จากที่บ้าน
• สร้างระบบติดตามอาการหลังได้รับยาเคมีบำบัด 3-5 วัน เพื่อประเมินอาการและให้คำแนะนำตามปัญหา

ผลการปฏิบัติการ

ตัวชี้วัด	สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์		ก่อน ดำเนิน การ	ผลดำเนินการ (เดือน/ปี)				
	1	2		เป้า หมาย	หลัง			
					ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	
1. ร้อยละการดูแลตนเองและการจัดการที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง	✓		70%	>95%	82.3%	88.7%	97.2%	
2. ร้อยละของการสอนและให้คำแนะนำที่ถูกต้องตามแนวปฏิบัติ		✓	NA	>90 %	70%	80%	95%	
3. อัตราความพึงพอใจของผู้ป่วยและผู้ดูแลต่อสื่อการเรียนรู้ ระดับดี-ดีมาก		✓	NA	>90 %	74%	82%	96%	

ประโยชน์/การขยายผล

การขยายผล: ต่อยอดจัดทำโครงการสื่อการสอนเพิ่ม ในกลุ่มผู้ป่วยที่รับยา Targeted therapy และ Immunotherapy โดยใช้โปรแกรม VR เพื่อให้เข้าใจและเหมือนจริงมากขึ้น

สรุป

การเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ป่วยและผู้ดูแลเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ป่วยและผู้ดูแลมีความรู้ความเข้าใจ สามารถดูแลตนเองและจัดการกับอาการข้างเคียงที่เกิดขึ้นที่บ้านได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนที่อันตรายรุนแรง สามารถรับยาได้ตรงตามรอบการรักษา ส่งผลต่อประสิทธิภาพการรักษาของผู้ป่วย